

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111200137
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7111200137.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ota Jurča a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Anny Slovinskej v právnej veci žalobcu: Majetkového Holdingu, a.s., Prievozska č. 2/A v Bratislave, IČO: 35 823 364, zastúpeného Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom so sídlom Malý trh č. 2/A Bratislava, proti žalovaným: 1) O.. P. I. X) A. O. I., E.. X. X. XXXX, X) A. P. I., E.. XX. XX. XXXX, Y. O.. P. I., A., K. I. K. D. E. D. Č.. XX, X) O.. U.. S. I., I. E. J. S. Č.. XX K. A. E. I., X) A. I., I. E. G. Č.. XX K. A. E. I., X) E. B., X.. I., E.. XX. X. XXXX, I. XX S. K. Z., P. A., K. F. M. T. U., Q. D., všetci zastúpení JUDr. Alenou Zadákovou, advokátkou so sídlom na Kováčskej 32 v Košiciach,, o náhradu škody vo výške 19.916,35 Eur s príslušenstvom , o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 15C/2/2011-129 zo dňa 19.11.2013 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo veci samej.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 20. 11. 2006 domáhal od pôvodného žalovaného, právneho predchodcu žalovaných O.. O. I., zaplatenia 600 000,- Sk z dôvodu, že právny predchodca žalobcu zaplatil žalovanému preddavok na úhradu odmeny exekútora a jeho hotových výdavkov 600.000,-Sk a aj napriek tomu, že po právoplatnom zastavení exekučných konaní Ex 1406/96 a Ex 1407/96 nevyúčtoval exekútor zaplatené preddavky na odmenu exekútora a náhradu hotových výdavkov, tieto ani dobrovoľne napriek výzve žalobcu nevrátil. Naposledy žalovaného vyzval na vrátenie zaplatených preddavkov listom z 27.9.2000. Pôvodný žalovaný v priebehu konania pred súdom prvého stupňa vzniesol námietku premičania. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 6.6.1996 Exekútorový úrad O.. O. I. so sídlom v D. E. J. S. XX/A a Slovenská sporiteľňa a.s. Mestská pobočka Poprad uzavreli zmluvu o vykonaní exekúcie v zmysle § 44 ods. 4 zák. č. 233/95 Z.Z., predmetom ktorej bolo vykonanie exekúcie, a to vymoženie pohľadávky oprávneného v sume 28.695 867,30 Sk voči povinnému Batys, a.s. Batizovce na základe rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Cb/4518/1995 zo dňa 22.2.1996. Bezhotovostným prevodom dňa 11. 6. 2006 zaplatil právny predchodca žalobcu na účet žalovaného spolu 600.000,-Sk ako preddavok trov exekúcie v konaniach Er 560/96 a Er/558/1996. Rozhodnutím z 21. 7. 1999. Okresný súd v Poprade obe exekúcie vyhlásil za neprípustné a exekučné konania zastavil. Rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 5.8.1999. Potom zistil, že od r.2000 došlo k postúpeniu tejto pohľadávky, teda nevyúčtovaných trov exekúcie, zo Slovenskej sporiteľne na Slovenskú konsolidačnú banku a v roku 2004 zo Slovenskej konsolidačnej a.s. na Majetkový holding a.s. so sídlom v Bratislave, teda terajšieho žalobcu. Po takomto zistení sa súd

prvého stupňa zaoberal vznesenou námietkou premlčania žalovanými podľa § 100, 106 a 111 OZ a dospel k záveru, že v danom prípade tak objektívna aj subjektívna lehota uplynula. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je daný v deň, keď sa právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a.s. Poprad dozvedel o tom, že došlo ku škode. Týmto dňom je deň 5.8.1999, kedy uznesenie o zastavení exekučného konania nadobudlo právoplatnosť. K uplynutiu premlčacej doby teda došlo dňa 6.8.2001. Za rozhodujúci deň pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby súd prvého stupňa považoval deň, keď k nemu došlo. V danom prípade je to rovnako deň 5.8.1999, kedy uznesenie súdu o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť. Žalobca nárok uplatnil proti žalovanému O. I. žalobou 20.11.2006, t.j. po uplynutí subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby. Na vznesenú námietku premlčania bol povinný súd prihliadať. Pokiaľ išlo o právne posúdenie uplatneného nároku súd prvého stupňa dospel k záveru, že zodpovednosť exekútora za škodu ním spôsobenú alebo jeho zamestnancami v súvislosti s vykonávaním exekučnej činnosti podľa Exekučného poriadku platného a účinného v čase vzniku škody je upravená ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na jeho zavinenie. Exekútor sa zbaví zodpovednosti, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho možno požadovať. Vychádzal pritom z ustanovení § 2,3,5 a 33 Exekučného poriadku. V tejto súvislosti súd prvého stupňa uviedol, že žalobca označil žalovaného v návrhu ako fyzickú osobu s dátumom narodenia, rodným číslom a bydliskom. Podľa O.s.p. účastník konania musí byť označený v súlade s jeho právnym postavením fyzickej alebo právnickej osoby. Súdny exekútor je v zmysle § 2 Exekučného poriadku štátom určenou splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Súdny exekútor vykonáva svoju činnosť na základe poverenia súdu. Z definície právneho postavenia súdneho exekútora uvedenej v Exekučnom poriadku vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu a jeho právne postavenie je ustanovené tak, že v rámci deľby verejnej moci sa exekútor podieľa na realizácii zákonného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, preto na súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej moci. Citoval pritom rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/41/09. Žalobca mal preto v návrhu správne označiť žalovaného názvom Exekútorského úradu žalovaného so sídlom Exekútorskej kancelárie, ale keďže exekútor v priebehu konania zomrel a žalovaní sú jeho dedičia, súd konal s týmito právnymi nástupcami podľa § 107 O.s.p..

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a vychádzal z toho, že aj keď žalobca bol neúspešný v konaní, úspešným žalovaným súd náhradu trov konania nepriznal, keď prihladol na dôvod hodný osobitného zreteľa a za tento dôvod považoval aplikáciu viacerých právnych predpisov, ako Exekučný poriadok, O.s.p., OZ, zákon o konkurze a vyrovnaní, vyhl. MS SR č.228/1995 Z.z. a rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo/67/2013.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca aj žalovaní.

Žalobca žiadal zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pretože ho považuje za nepreskúmateľný a nesprávny. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že prvostupňový súd v otázke premlčania žalovaného nároku bez ďalšieho aplikoval ust. § 106 OZ a premlčanie práva na náhradu škody. Prvostupňový súd však pri právnom posúdení premlčania opomenul skutočnosť, že vzťah medzi žalobcom a súdnym exekútorom vyplýva z noriem verejného práva, kde jeden účastník vzťahu - exekútor vystupoval voči druhému účastníkovi oprávnenému ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený druhému subjektu jednostranne zakladať práva a povinnosti. V prejednávanej veci teda išlo o verejnoprávny vzťah. Vo verejnoprávnom vzťahu nie je možné pri právnom posúdení nárokov vyplývajúcich z tohto vzťahu bez ďalšieho aplikovať ustanovenie zákona č. 40/64/Zb., ktorý je súkromnoprávnym kódexom, v ktorom účastníci majú rovnaké postavenie. Nárok uplatňovaný žalobcom vychádzal z ust. § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorý ako norma verejného práva upravoval priamu zodpovednosť súdneho exekútora za škodu. Exekučný poriadok a ani žiadny iný právny predpis týkajúci sa exekučného konania neupravuje plynutie premlčacej doby týkajúcej sa nárokov medzi súdnym exekútorom a oprávneným. Keďže Exekučný poriadok úpravu premlčania neobsahuje, pričom s poukazom na verejnoprávny charakter vzťahu medzi súdnym exekútorom a oprávneným je čo i len analogická aplikácia súkromnoprávných predpisov vylúčená, je potom nevyhnutné konštatovať, že nároky zo zodpovednosti súdneho exekútora za škodu podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku premlčaniu nepodliehajú. Tým, že prvostupňový súd nijakým spôsobom neodôvodnil prečo na nárok vyplývajúci z noriem verejného práva aplikoval ustanovenia súkromného predpisu o premlčaní, stal sa rozsudok nepreskúmateľným. Tým súd prvého stupňa svojím postupom odňal možnosť žalobcovi

konať pred súdom. Ďalej namietali, že iba z doručeného vyúčtovania trov exekúcie mohol žalobca právne kvalifikovaným spôsobom zistiť, či má nárok na vrátenie preddavkov na trovy exekúcie a v akej konkrétnej výške. Názor žalobcu je taký, že škoda vznikla a žalobca sa o nej mohol dozvedieť najskôr dňom doručenia vyjadrenia exekútora k výzve žalobcu zo dňa 27.9.2005 a nie už dňom právoplatnosti uznesenia súdu o zastavení exekučných konaní. Odhliadnuc od toho majú za to, že pôvodne žalovaný O.. I. ani žalovaní ako jeho dedičia sa nemôžu v tomto prípade úspešne dovolávať námietky premlčania žalovaného nároku, nakoľko táto námietka premlčania by bola uplatnená v rozpore s dobrými mravmi. Podľa žalobcu samotná skutočnosť, že pôvodne žalovaný O.. I. v postavení orgánu verejnej moci si vedome nesplnil svoju zákonnú povinnosť a preddavky si ponechal, predstavuje také konanie na strane žalovaného, ktoré vo svetle judikatúry vylučuje, aby sa pôvodne žalovaný alebo jeho právni nástupcovia mohli vo vzťahu k žalobcovi účinne dovolávať námietky premlčania nároku žalobcu na náhradu škody. Ďalej sa vyjadril k označeniu pôvodne žalovaného tak, že žalovaného identifikoval jednoznačne v súlade s ust. § 79 ods. 1 O.s.p.. Poznamenal, že keďže súd nevyzval žalobcu na odstránenie vady spočívajúcej v nesprávnom označení žalobcu u žalovaného nešlo o takú prekážku, ktorá by bránila riadnemu prejednaniu a rozhodnutiu veci. Nakoniec zdôraznil, že O.. O.E. I. trovy exekúcie nevyúčtoval a preddavky žalobcovi nevrátil, a to ani napriek písomnej výzve bez akýchkoľvek pochybností sa preto dopustil nesprávneho úradného postupu a spôsobil žalobcovi škodu.

Proti prvostupňovému rozsudku voči výroku o trovách konania podali odvolanie žalovaní. V tejto časti žiadali buď zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť na ďalšie konanie, prípadne rozsudok zmeniť a zaviazat' žalobcu zaplatiť žalovaným trovy konania v celkovej výške 664,49 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 10.825 €. V dôvodoch odvolania poukázali na to, že v tejto časti je rozsudok nepreskúmateľný, to znamená, že trpí inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Aplikáciu viacerých právnych predpisov nepovažujú za dôvod hodný osobitného zreteľa.

Žalovaní sa vyjadrili aj k odvolaniu vo veci samej, ktoré podal žalobca. Žiadali v tejto časti potvrdiť napadnutý rozsudok. Odôvodnenie rozsudku považujú za dostatočné a presvedčivé, pretože súd prvého stupňa jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie. Pokiaľ išlo o námietku žalobcu, že žalovaní uplatnili námietku premlčania v rozpore s dobrými mravmi, uviedli, že žalobca rozpor s dobrými mravmi odôvodňuje práve z okolností a v dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, t.j. uvádza, že pôvodný žalobca v postavení orgánu verejnej moci a nositeľa zvrchovanej moci si nesplní svoju zákonnú povinnosť a preddavky si ponechal. Tieto okolnosti by museli byť naplnené v tak výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. Musel by byť preukázaný priamy úmysel poškodiť druhého účastníka. K námietke žalobcu, že nárok na náhradu škody, ktorý sa uplatňuje voči súdnemu exekútorovi je nepremlčateľný uviedli, že tento názor považujú za absurdný vychádzajúc z toho, že Exekučný poriadok je predpisom, ktorý upravuje priebeh exekučného konania a je teda kódexom procesným a nie hmotnoprávnym. Keďže žalobcovi vznikla škoda, teda ujma, ktorá nastala v jeho majetkovej sfére jedná sa o klasické právo majetkovej povahy, ktoré podlieha premlčaniu.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1,3 v spojení s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že vo veci samej neboli dôvody ani pre zmenu, ani pre zrušenie rozsudku.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím a odôvodnením rozhodnutia, ktorým zdôvodnil zamietnutie žaloby premlčaním nároku. Aj podľa odvolacieho súdu nárok žalobcu treba posúdiť ako návrh na náhradu škody vyplývajúci z ust. § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého súdny exekútor v prípade, že osobitný zákon neustanovuje inak, zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Ide teda o nárok na náhradu škody. Je pravdou, že Exekučný poriadok, ktorý je predpisom procesným, neobsahuje ustanovenia o premlčaní, ale tento predpis je špeciálny predpis upravujúci priebeh exekučného konania. Keďže však ide o náhradu škody, ktorú tento predpis v svojich ustanoveniach nerieši a náhrada škody je inštitút hmotného práva, musí súd vychádzať z princípu špeciality Exekučného poriadku vo vzťahu k Občianskemu zákonníku a k iným občianskoprávnym predpisom. Zásadne to znamená, že Exekučný poriadok sa použije vtedy, ak obsahuje samostatnú alebo komplexnú na Občianskom zákonníku nezávislú úpravu alebo vtedy, ak sú niektoré otázky upravené v Občianskom zákonníku pre vzťahy upravené Exekučným poriadkom upravené odchylné. Ako bolo uvedené Exekučný poriadok neobsahuje konkrétne ustanovenia o náhrade škody a v súvislosti s ňou o premlčaní, preto súd pri

rozhodovaní o premlčaní musí vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník ako správne uviedol súd prvého stupňa upravuje premlčanie v ustanoveniach § 100 a 106, pokiaľ ide o náhradu škody. Pri premlčaní práva na náhradu škody je stanovená ako správne uviedol súd prvého stupňa kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna dvojročná a dlhšia objektívna, ktorá je 3-ročná. Ich začiatok je upravený odlišne. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je daný v deň, kedy sa poškodený dozvie o tom, že ku škode došlo a kto za ňu zodpovedá. Pri objektívnej lehote začína plynúť 3-ročná premlčacia lehota odo dňa, keď došlo k udalosti z ktorej škoda vznikla. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, že k udalosti z ktorej škoda vznikla došlo dňa 5.8.1999, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie o zastavení exekučného konania. Vtedy totiž došlo k ukončeniu konania a vznikol nárok na vrátenie zloženej zálohy na trovy exekúcie, ktoré pôvodný oprávnený Slovenská sporiteľňa a.s. Poprad zložil. V oboch exekučných veciach teda Er 560/1996 a Er 558/1996 došlo k zastaveniu exekúcie a právoplatnosti rozhodnutí o zastavení dňom 5.8.1999, preto od tejto doby mohol žalobca, resp. jeho právny predchodca tento nárok na súde uplatniť. Právny predchodca žalobcu písomne vyzval pôvodne žalovaného na vrátenie zálohy dňa 27.9.2000, takže najneskôr od vtedy začala plynúť subjektívna lehota. Keďže žaloba na súde bola podaná až 20.11.2006, došlo podľa odvolacieho súdu k uplynutiu aj objektívnej aj subjektívnej premlčacej lehoty. Žalovaný sa preto odvolania dovolal. Námietku premlčania vzniesol ešte pôvodný označený žalovaný O.. O. I.. K námietke žalobcu uvedenej v odvolaní, že uplatnená námietka bola v rozpore s dobrými mravmi, odvolací súd udáva, že žalobca Majetkový Holding a.s. odkúpil pohľadávku od Slovenskej konsolidačnej a.s. dňa 23.1.2004, teda v čase, keď už táto pohľadávka bola premlčaná, preto podľa odvolacieho súdu ani neprichádzalo do úvahy skúmanie rozporu vznesenej námietky s dobrými mravmi vo vzťahu k tomuto žalobcovi. Vychádzajúc z uvedeného potom odvolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní, pretože tieto by nemohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej, keďže nárok žalobcu odvolací súd považoval za premlčaný v objektívnej premlčacej lehote.

Odvolací súd vychádzajúc z odvolania žalovaných preskúmal rozsudok aj vo výroku o trovách konania a dospel k záveru, že v tejto časti je rozsudok nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Záver súdu prvého stupňa o tom, že použil ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že pri rozhodnutí bolo potrebné vychádzať z viacerých zákonov a ustanovení právnych predpisov, nie je dôvodom, ktorý možno použiť pri aplikácii ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a iné dôvody súd prvého stupňa pre použitie tohto ustanovenia neuviedol, preto odvolaciemu súdu neostávalo iné, len v tejto časti zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 O.s.p..

Toto rozhodnutie prijal senát jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.